

Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen Selvitys- ja lausuntopyyntö (EOAK/4968/2022)

Perusturvalautakunta 01.11.2022 § 119

489/06.00.00/2022

Valmistelu

Johtava lääkäri Tea Taskila, vs. perusturvajohtaja Nina Matinlassi

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies on saanut useita kanteluja, jotka koskevat hoidon ja palvelujen järjestämistä henkilöille, joilla on sekä mielenterveysongelmia, itsetuhoisuutta että päihderiippuvuus. Yhdessä kantelussa oli mm. todettu, että: ”Päihdehuollon hoitolaitoksesta Kemissä uloskirjoitettu paranoidia skitsofreniaa sairastava henkilö oli ohjattu korvaushoitopaikkaan Helsinkiin. Henkilö oli tullut yksin huonossa kunnossa soluasuuntoon, joka ei ole tarkoitettu päihde- ja mielenterveyskuntoutujille.”

Kantelujen perusteella apulaisoikeusasiamies on päättänyt omana aloitteenaan tutkia eri viranomaisten yhteistyön päihdepalvelujen toteutumisessa ja erityisesti vaikeimmin syrjäytyneiden päihde- ja mielenterveysasiakkaiden mahdollisuudet saada sekä lakisääteisiä päihdepalveluja että muita tarvitsemiaan sosiaali- ja terveystyöpalveluja.

Kemin osalta pyydetään Perustuslain 111 §:n 1 momenttiin viitaten toimittamaan asian tutkimiseksi tarvittavan selvityksen sekä antamaan lausunnon asiassa, 16.12.2022 mennessä.

Apulaisoikeusasiamies pyytää kiinnittämään huomioita erityisesti seuraaviin kysymyksiin:

- 1) Miten arvioitte, että terveydenhuoltolain mukainen hoitopaikka toteutuu henkilöllä, jolla on sekä päihderiippuvuus että muu mielenterveyden häiriö?
- 2) Miten arvioitte että sosiaalihuoltolain mukainen oikeus saada palveluja kiireellisessä tilanteessa toteutuu henkilöllä, jolla on sekä päihderiippuvuus että muu mielenterveyden häiriö?
- 3) Millä tavoin eri viranomaisten yhteistyöllä on pyritty turvaamaan, ettei kaksoisdiagnoosipotilas voi jäädä heitteille sen jälkeen, kun palveluntarve on tullut joko sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden tietoon?
- 4) Millä tavoin nykyistä toimintamallianne olisi mahdollisesti tarpeen kehittää?

Selvitys- ja lausuntopyyntö sekä lausunto ovat **oheismateriaalina**.

Esittelijä

vs. Perusturvajohtaja Nina Matinlassi

Päätösehdotus

Perusturvalautakunta päättää merkitä tiedoksi eduskunnan apulaisoikeusasiamiehelle annetun selvityksen ja lausunnon (EOAK/4968/2022).

Päätös

Perusturvalautakunta päätti merkitä tiedoksi eduskunnan apulaisoikeusasiamiehelle annetun selvityksen ja lausunnon (EOAK/4968/2022).